

Forskning som ligger steget före

Rutiner mot EHEC på grönsaker

Sommaren 2011 skrev och sände svenska och internationella medier många spaltmeter och timmar om det tyska utbrottet av EHEC som drabbade 4 400 personer av vilka 50 dog.

Medan utbrottet pågick lanserades flera teorier om vad som låg bakom. Gurkor, bockhornsklöverfrön och groddar pekades ut som möjliga smittkällor, vilket orsakade nya problem. Plötsligt kunde odlarna inte sälja sina grödor. Även tomater, sallat och skott fick se sin försäljning dala efter myndighetsråd och sammanblandning mellan skott och groddar.

Redan våren 2008, två år innan de tyska utbrotten, beviljade Stiftelsen Lantbruksforskning 2 600 000 kronor till ett forskningsprojekt som studerade EHEC på frilandsodlade grönsaker som persilja, spenat och jordgubbar. Projektet blev klart våren 2011 och kom genast till användning.

Den nya kunskap som projektet gett har bland annat använts till:

- Nya branschriktlinjer
- Information till media i samband med EHEC-utbrottet
- Expertstöd till tyska myndigheter

Projektet finns i Stiftelsen Lantbruksforsknings projektbank:

WWW.LANTBRUKSFORSKNING.SE/?ID=8746&CID=8941&PID=V0856456&TID=PROJEKT

Prognosverktyg för DON i havre

Sommaren 2011 drabbades också havreodlare, framför allt i Västsverige, av höga halter deoxynivalenol, DON, i den färdiga grödan. DON är ett av flera skadliga ämnen, så kallade mykotoxiner, som kommer från svampsjukdomar som angriper grödan framför allt under blomningsperioden.

Höga halter mykotoxiner gör att havren klassas ned från grynhavre till foderhavre eller i värsta fall till bränsle. Förutom sämre betalning kan lantbrukarens egna djur drabbas av giftigt foder eftersom den egna foderproduktionen inte kontrolleras.

Nu ska svenska och norska forskare ta fram prognosmodeller för grödans blomning och svampangreppens styrka. De nya modellerna kommer att kunna användas av odlare för att besluta när det finns anledning att använda bekämpningsmedel och av handeln för att göra skördeprognoser.

Projektet beviljades 2 100 000 kronor genom Stiftelsen Lantbruksforskning hösten 2011. Målet är att utbredningen och effekterna av DON ska kunna begränsas så att vi kan odla havre i Sverige även i framtiden.

Projektet finns i Stiftelsen Lantbruksforsknings projektbank:

WWW.LANTBRUKSFORSKNING.SE/?ID=8746&CID=8941&PID=H1133251&TID=PROJEKT

Stiftelsen Lantbruksforskning

Kalkning mot magparasiter

Kryptosporidier är magsjukeparasiter som är vanliga i mjölkbesättningar. De kan orsaka diarré, uttorkning och feber hos framför allt kalvar. Det innebär naturligtvis lidande för djuren men också ekonomiska förluster.

Kryptosporidiernas smittämnen, så kallade oocystor, är resistenta mot desinfektionsmedel. Dessutom kan utbrott komma snabbt och drabba många av de unga kalvarna i besättningen.

I ett nytt projekt ska forskare ta reda på om släckt kalk i pulverform går att använda på golv och väggar för att desinficera kalvboxar mot oocystorna. Målet med projektet är att svenska mjölk- och köttbönder ska ha en torr, effektiv och lättanvänd metod för att bekämpa kryptosporiderna och att smittorisen ska minimeras.

Projektet finns i Stiftelsen Lantbruksforsknings projektbank:

WWW.LANTBRUKSFORSKNING.SE/?ID=8746&CID=8941&PID=H1150243&TID=PROJEKT

Het formalinånga mot resistenta bakterier

Vankomycinresistenta enterokocker är en grupp av bakterier som är resistenta mot antibiotika. Bakterierna kan finnas hos kycklingar utan att ge symptom och innebär en allvarlig risk för ett försämrat resistensläge i sjukvården om de sprider sig till människor.

Bakterierna är visserligen ovanliga men de har blivit vanligare under 2000-talet. Ett fyraårigt forskningsprojekt har undersökt varför förekomsten ökat och hur bakterierna kan bekämpas.

Slutsatsen är att en grundlig rengöring och desinficering av stallarna mellan uppfödningssomgångarna bör kompletteras med rengöring med het formalinånga för att man ska vara säker på att bakterierna försvinner.

Projektet finns i Stiftelsen Lantbruksforsknings projektbank:

WWW.LANTBRUKSFORSKNING.SE/?ID=8746&CID=8941&PID=H0943056&TID=PROJEKT

Sveriges lantbruksföretagare finansierar forskning som ligger före

Det här är fyra exempel på forskning som fått finansiering genom Stiftelsen Lantbruksforskning för att i ett tidigt skede ta sig an lantbrukets problem. I allra bästa fall kan forskningen bidra till att problemen aldrig blir stora och i andra fall kan den bidra till att de begränsas. Många gånger gör forskningen stor nytta i det tysta utan att uppmärksammas.

Och det kanske är just i de fallen, när problemen blir lösta innan de hinner bli stora, och inte hinner synas, som de svenska lantbruksföretagarnas investering i den nyttostyrda forskningen ger högst avkastning och bidrar som mest till ett hållbart och lönsamt svenskt lantbruk.